

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
NATIONAL AGENCY ON
CORRUPTION PREVENTION

Нові законодавчі вимоги щодо забезпечення доброчесної поведінки

2016 рік

Що таке «доброчесна поведінка»

Це поведінка, яка полягає у сумлінному виконанні особою, уповноваженою на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, своїх посадових обов'язків, ввічливому, шанобливому ставленні до громадян, у тому числі колег та інших осіб, неухильному дотриманні Конституції, законів України та інших нормативно-правових актів.

Відсутність до 2014 року належного законодавчого підґрунтя стандартів доброчесності

- До прийняття у 2014 році Закону України «Про запобігання корупції» в законодавстві України не було
- розмежування потенційного та реального конфлікту інтересів,
 - детальних механізмів запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших обмежень щодо запобігання корупції,
 - специфіки врегулювання конфлікту інтересів в діяльності окремих категорій осіб,
 - ефективної системи декларування не лише доходів, а й видатків тощо.

Законодавчі обмеження для державних посадових осіб

Конфлікт інтересів

Інші обмеження (заборони)

Відповідальність за порушення обмежень

Потенційний конфлікт інтересів

- **ПОТЕНЦІЙНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ** – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що **МОЖЕ** вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень. (абзац 8 частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання корупції”).

об'єктивність чи
неупередженість
прийняття
рішень

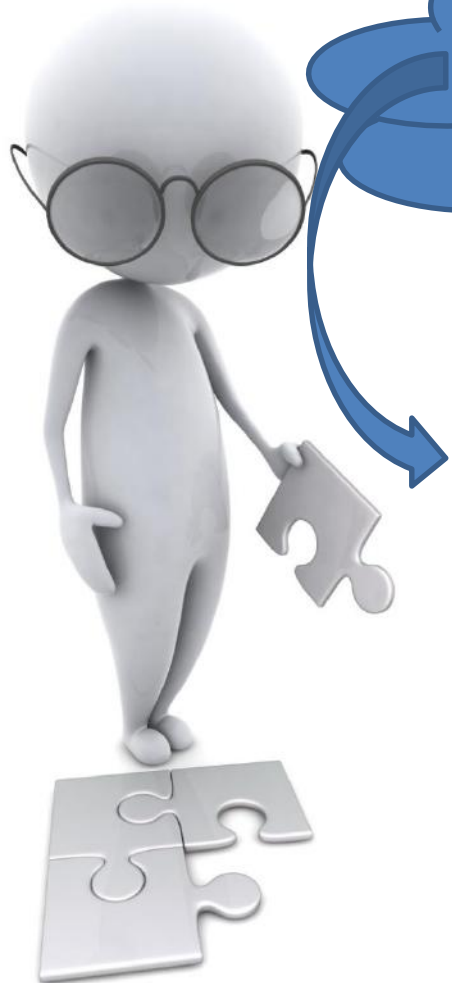
приватний
інтерес

Реальний конфлікт інтересів

РЕАЛЬНИЙ КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що **ВПЛИВАЄ** на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (абзац 11 частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання корупції”).

Приватний інтерес

майновий інтерес немайновий інтерес

зумовлений, у тому числі особистими, сімейними, дружніми, іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі громадськими, політичними, релігійними організаціями (перелік невичерпний!)

(абзац 10 частини першої статті 1 Закону України “Про запобігання корупції”).

Суб'єкти конфлікту інтересів

На кого розповсюджується?

- особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування;

- особи, які для цілей Закону України “Про запобігання корупції” **прирівнюються** до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Пункти 1, 2 частини першої статті 3 Закону України “Про запобігання корупції”

Зобов'язання щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Зміст зобов'язання:

- вживати заходів щодо **недопущення** виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, а у разі виникнення – вжити заходів щодо **врегулювання**;
- **повідомляти** про наявність конфлікту інтересів безпосереднього керівника;
- **не вчиняти дій та не приймати рішень** в умовах реального конфлікту інтересів.

Алгоритм дій керівника у зв'язку із встановленням наявності конфлікту інтересів

Отримання повідомлення про конфлікт інтересів

Прийняття рішення протягом двох робочих днів щодо врегулювання конфлікту інтересів та повідомлення про це відповідної особи

Стаття 28 Закону України “Про запобігання корупції”

Способи врегулювання конфлікту інтересів

- 1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів (стаття 30 Закону України “Про запобігання корупції”);
- 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень (стаття 33 Закону України “Про запобігання корупції”);
- 3) обмеження доступу особи до певної інформації (стаття 31 Закону України “Про запобігання корупції”);
- 4) перегляду обсягу службових повноважень особи (стаття 32 Закону України “Про запобігання корупції”);
- 5) переведення особи на іншу посаду (стаття 34 Закону України “Про запобігання корупції”);
- 6) звільнення особи (стаття 34 Закону України “Про запобігання корупції”).

Обмеження для державних посадових осіб

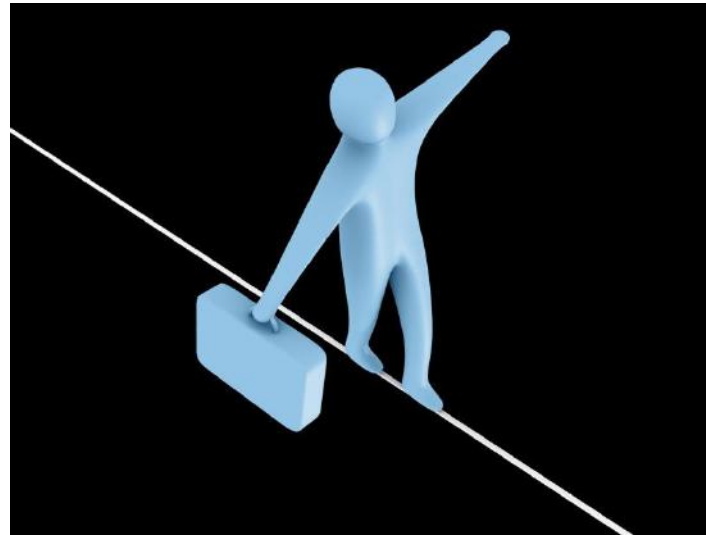
1. Використання службового становища для отримання неправомірної вигоди (стаття 22 Закону).
2. Обмеження (заборона) щодо одержання неправомірної вигоди або подарунка (статті 23, 24 Закону).
3. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 25 Закону).
4. Обмеження після припинення діяльності державної посадової особи (стаття 26 Закону).
5. Обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону).
6. Зобов'язання у зв'язку із наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав (стаття 36 Закону).

Відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією

Дисциплінарна відповідальність

Адміністративна
відповідальність

Цивільно-правова відповідальність

Кримінальна відповідальність

Дисциплінарна відповідальність

за порушення вимог щодо недопущення конфлікту інтересів або порушення інших обмежень

- **може** бути застосована в залежності від конкретних обставин вчинення проступку та ступені вини особи;
- **обов'язково**, за умови, що судом до особи не застосовано покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, або такою, що прирівнюється до цієї діяльності (застосовується обов'язково) (ч.2 статті 65 Закону).

Цивільно-правова відповідальність

за порушення вимог щодо недопущення конфлікту інтересів
або порушення інших обмежень

- відшкодування матеріальної та/або моральної шкоди відповідно до Цивільного кодексу України.

Адміністративна відповідальність за порушення вимог щодо недопущення конфлікту інтересів або порушення інших обмежень

- Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4 КУпАП);
- Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5 КУпАП);
- Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7 КУпАП);
- Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8 КУпАП)

Незаконні акти та правочини

Нормативно-правові акти, рішення чи правочини прийняті (укладені), з порушенням (внаслідок порушення) вимог Закону, можуть бути визнані незаконними (недійсними) в судовому порядку.

(стаття 67 Закону України «Про запобігання корупції»)

Кримінальна відповідальність

- Зловживання службовим становищем
(стаття 364 Кримінального кодексу України)
- Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою
(стаття 368 Кримінального кодексу України)

Думаючи, що все можна купити за свої статки,
більшість насамперед продала себе

Френсіс Бекон

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ
NATIONAL AGENCY ON
CORRUPTION PREVENTION

Дякуємо за увагу!